

MTI.

Alapja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume ucta 6-7. Telefonai: 360-400, 360-500
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató feladta.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. augusztus 13.

bb 1. „ megházasodott, beppo, az állatkert látogatóinak kedvence - tömegesen virágzik a légi orchidea a pálmaházban

i kz/s ká

1962. augusztus 13.

a főváros állat- és növénykertje szinte hetente újabb és újabb érdekes látnivalókkal gyarapodik. a kánikulai hőségben a majmok most már kora reggeltől késő estig a külső ketrecekben vannak. az egyik ketrecnek új lakója van. a közel-múltban „ érkezett, „ treszka nevű nősténycsimpánz ugyanis szerencsésen átesett a megérkezését követő több hetes egészségügyi zárlaton, az ugynevezett karantén időn, s egy ketrecbe került a közönség első számú kedvencével, a beppo nevű csimpánz hímével. az állatkert másik, alig néhány napos, s ugyancsak „ tekintélyes, „ új lakója, a másfél méteres nilusi krokodil is megszokta új környezetét. a gyerekek kedvence, a kis indiai elefánt-bébi, a szépen növekvő amerikai bölényborjú, nem kevésbé alí, a kis tevecsikó, valamint a kis láma ugyancsak sok látogatót vonz.

a legtöbb újdonság az akváriumban látható. fiatal, lángoló tarka sügérek, vitorlášhalak, kék akarák, vöröstorku bölcsőszájú halak, diszkoszhalak, maróni tarka sügérek és fekete vitorlášhalak uszkálnak a kiállítási medencék üvegfalai mögött

szépen felcseperedtek a már az állatkertben keltetett fácánok, pávák, halászcserék, danka sirályok, tuzokok, szárcsák, és tőkés récék. a madarak közül a prágából nem régen érkezett ■ wallich fácánok, a bütykös és ásó ludak jelentik az újdonságot.

a pálmaházat átható, vaniliára emlékeztető illat tölti be. a „ mérsékelt házban, „ ugyanis tömegesen virágzik az illatos légi orchidea. egy-egy növényen két-három virágfürt is látható. sok érdeklődő nézi meg ugyanitt a szüretelésre érett törpe banánokat is./mti /

pe

- 1 -

AB

bb 2. hétszázötvenmillió forint kölcsönrel 15 600 lakás

i kf/s vg 1962. augusztus 13.

az állam ebben az évben 1.1 milliárd forint kölcsönt ad azoknak, akik saját erőből építenek maguknak lakást. a kölcsönök iránt már az első félévben nagy érdeklődés nyilvánult meg. hat hónap alatt az országos takarékpénztár 750 millió forint hitelt adott, amelyből 15 600 lakás építését kezdték meg. a kölcsönöket elsősorban - mintegy 63 százalékban - munkások vették igénybe, de sok műszaki dolgozó és alkalmazott teremt meg állami támogatással saját otthonát. hitel segítségével mintegy ezer termelőszövetkezeti tag is hozzá kezdett új lakás építéséhez.

a családirház építők körében egyre kedveltebb a csoportos építkezés. a kiszervezésében például pécsen 70 lakás, kiskunhalason 30 ikerház, zalaegerszegen 72 lakás épül ilyen módon.

a családirházon kívül népszerű az emeletes társasház, amelyhez az állam jóval több kölcsönt is ad. budapesten az első félévben társasház formájában négyszáz lakás építését kezdték meg./mti /

--

bb 3. debrecenben rendezik meg a fizikusok és biofizikusok vándorgyűlését

vid/tr/s fm 1962. augusztus 13.

az ötvös Loránd fizikai társulat és a magyar biofizikai társaság augusztus 21-25 között debrecenben rendezi meg idei közös vándorgyűlését. a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem épületében tartandó vándorgyűlésen csaknem 300 fizikus és biofizikus vesz részt.

az ötnapos ülészakon a fizikusok 21, a biofizikusok 33 előadást tartanak. összefoglaló előadások hangzanak el az elmúlt évben a fizika egyes területein elért főbb hazai eredményekről./mti /

--

- 2 -

bb 4. kulturába veszik a vérnyomás- csökkentő vincát, erdeink kékvirágu kuszónövényét

i /ie/s ká 1962. augusztus 13.

a kőbányai gyógyszerárugyár kutató csoportja a közelmultban felfedezte, hogy a vérnyomás- csökkentő gyógyszerekhez szükséges, eddig külföldről vásárolt alkaloidát a nálunk vadon termő vinca nevű növény is tartalmazza. az apró kékvirágu kuszónövény azonban elég kevés helyen fordul elő. ezért a gyógynövény kutató intézet megkezdte kulturába vételét. mivel a vinca erdők alján, erős árnyékban él, kísérletképpen különböző hüvelyeseket és gabonaféléket vetettek mellé, hogy ezek védjék a naptól. egyébként a természetesen még jobb körülményeket is biztosítottak számára: műtrágyázzák, öntözik és gépesítve termesztik. az első év tapasztalatai szerint az erdei növényke jól érzi magát a „kulturált”, környezetben, s ugyanannyi alkaloidát tartalmaz, mint vadon élő rokona. közben azt is megállapították, hogy a vinca nemcsak a magas vérnyomás, hanem az agyér- szűkület ellen is hatásos. a nagyüzemi termesztés térhódításáig azonban a gyógyszergyáraknak nagy szükségük van még a vadon termő gyógynövényre is. a felmérések szerint erdeinkből évente körülbelül száz tonna drog lehetne összeszedni, ha, sok más gyógynövényhez hasonlóan, ezt is rendszeresen gyűjtenék./mti /

--

bb 6. újabb iskola épül gödöllőn

i áe/sgk fm 1962. augusztus 13.

gödöllőn új általános iskola építését kezdték meg, amelyben a nyolc tantermen kívül több politechnikai műhely, orvosi rendelő, társalgók, uttörőszobák is helyet kapnak. az épület környékét és udvarait parkosítják. az új iskola a jövő tanévben nyílik meg./mti /

--

- 3 -

bb 5. befejezéshez közeledik a székesfehérvári vörösmarty színház ujjáépítése - november 7-én kerül sor az ünnepélyes megnyitásra

vid/te/s ki

1962. augusztus 13.

a háboruban elpusztult székesfehérvári vörösmarty színház ujjáépítése befejezéshez közeledik. néhány héten belül már teljesen kialakul a színház külső képe. a klasszicizáló stílusú homlokzatok vakolási munkáit az építésügyi minisztérium kőfaragó és szobrászipari vállalatának dolgozói végzik. az új színházépület külső faláról rövidesen eltűnnek az állványok és kibontakozik az ujjáépített gyönyörű színházépület.

a színházban megkezdődött a díszítési munka. már feltették a nézőtér szellőzőcsatornáját takaró művészi domborművet. két székesfehérvári festőművész az emeleti dohányzó és a színésztársalgó helyiségeit díszítő festményeken dolgozik: áron nagy Lajos munkácsy-díjas festőművész két méter nyolcvan centiméter magas és hét méter széles falfestményén vörösmarty Mihály csongor és tünde című mesejátékát dolgozta fel, Pallay József festőművész pedig a magyar színészet hőskorának kilenc színészéről és írójáról készít portrét.

rövidesen befejezik a korszerű színpad-technikai szerelést is. így előreáthatólag semmi akadálya nem lesz annak, hogy november 7-én, a nemzeti színház vendégszereplésével, ünnepélyesen megnyissa kapuját a vörösmarty színház./mti /

--

- 4 -

bb 7. két év a pekingi „zenakombinátban„ - pekingben pezsgő a zenei élet - 1300 növendék zenetanulmányai - deák Ágnes hegedűművészről nyilatkozata

i v/gk szb sr

1962. augusztus 13.

néhány nappal ezelőtt érkezett vissza budapestre deák Ágnes hegedűművész, aki két évet töltött kínában; a pekingi zeneművészeti főiskolán tanított, élményeiről, tapasztalatairól nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

- 1960 novemberében utaztam kínába, - mondotta - és decemberben már a pekingi zeneművészeti főiskolán tanítottam, elsősorban „szakmát„, a hegedűt. a pekingi főiskola tulajdonképpen egy hatalmas „tan-kombinát„ - ahogy pestiesen mondánák: minden egy helyen! megtalálható ott a zeneiskola alsó és középtagozata, továbbá a főiskola is.

az elmúlt évadban az alsó és közép tagozaton 800 növendék tanult, a főiskola évfolyamaira pedig mintegy 500 hallgató járt. a kombinátban helyet kapott az általános iskola és a gimnázium is. a diákok - és a tanárok - többsége bentlakó, a kombinátnak tehát kollégium részlege is van. a zenei tanulás felépítése hasonlít a miénkhez: hat-hét év alsó fokon, öt év középfokon, s a főiskola pedig megint csak öt-hat esztendő. a zeneiskolai tapasztalatuk, hagyományuk kevés, ezért évente többfelé elküldik ösztöndíjas diákjaikat; a szovjetunióban is, nálunk is tanulnak kínai zeneiskolai hallgatók.

- hogyan kerültem kínába? három esztendővel ezelőtt néhány hetet töltöttem ebben a hatalmas távoli országban és amikor - a magyar-kínai kulturális csereegyezmény keretében zenetanárt hívtak a főiskolára, örömmel fogadtam a lehetőséget.

- a kínai zeneművészeti főiskola élete, munkája érdekes, változatos, a növendékek sokat szerepelnek. vasárnap délelőttöként zártkörű koncerteken játszanak, tulajdonképpen egymásnak, de így is megszokják a szereplést, a nyilvánosságot. érdekes élményt nyújtanak a „vegyes koncertek„, amikor a műsor első részében kínai hangszereken hazai műveket játszanak, majd a második részben európai hangszereken európai muzsikát szólaltatnak meg. a főiskolán nyolc tanszék van és külön nemzeti zenei tanszék is működik, - ébren tartják, ápolják, őrzik a régi hagyományokat. állandó kiállításokon mutatják be a hagyományos kínai nemzeti hangszereket, s ha az ember végigtekint a vitrineket, a különböző ütő-, vonós-, fúvóhangszereket, tulajdonképpen egész tanulmányutat tesz, hiszen a legkülönbözőbb vidékekről található ott zeneszerszámok.

/folyt.köv./

8.05/a

Zsolt!

- 5 -

bb 7. /két év a pekingi... 1. folyt./- szb

- a kínaiak nagyon szeretik a zenét. szinte mindenki játszik valamilyen hangszerezen, ha nem is tanult „zenélni”, „elterjedt és népszerű a kéthúros térdhegedű, amely majdnem minden családban megtalálható. pekingben pezsgő a zenei élet. sokat jártam koncertekre. az elmúlt évben nagy vendégjárás volt: megfordult a fővárosban vietnami együttes, szudáni néger tánc- és énekegyüttes, koreai zenekar, s ott járt a kubai balettegyüttes is, amelynek tagjai budapesten is nagy sikerrel vendégszerepeltek. a vendégszereplések legnagyobb eseménye a kiváló szovjet karmester, anoszov fellépése volt. a két esztendő alatt magam is sokat szerepeltem, felléptem a zeneakadémián, különböző követségeken, a nemzetközi klubban, s volt egy igen emlékezetes háromhetes vidéki körutam is. nyolc önálló estét tartottam, s elutazásom előtt egyórás hanglemezt vettem fel velem, preklasszikus, magyar, kínai, s egyéb zenét játszottam.

- a két év alatt nagyon jól, otthonosan éreztem magam kínában. vendéglátó gazdáim minden kényelmet, feltételt megadtak ahhoz, hogy maradéktalanul elvégezhessem munkámat, amelyet megbecsültek, elismertek. elutazásom előtt kitüntettek a művelődésügyi minisztérium elismerő oklevelével és az államtanács barátsági emlékérmével, amelynek könyvecskéjét csou en-laj írta alá. remélem, hogy megközelítően nyújtottam annyit munkámmal, amennyit kaptam, hiszen nagyon-nagyon gazdag volt élményekben, tapasztalatokban, tanulságokban a kínában eltöltött két esztendő. /mti/

bb 8. megjelent a magyar színháztörténet

i v/gk szb sr

1962. augusztus 13.

a gondolat kiadó megjelentette a magyar színháztörténet című könyvet, amely a napokban került a könyvesboltokba. hét esztendő kollektív munkájával készült a kötet, amelyben a szerzők igyekeztek feltárni a magyar színháztörténetét, s kapcsolatait a világirodalommal. a könyv vázolja a színháztörténet kezdetleges formáinak kialakulását, leírja a munkajátékokat, a madárjátékokat, a medveénekeket, a táncos drámákat, ismerteti a feudalizmus korának színháztörténetét, a magyar színészek hősi küzdelmét a 19. század első felében, s végül a felszabadult magyar színházi életet.

a 140 oldalnyi mellékleten a sok-sok képen megelevenednek a legnagyobbak - blaha lujza, jászai mari, márkus emília, varsányi irén, odry árpád, ujházy ede, pethes imre, csortos gyula, kabos gyula, nagy endre és mások - felejthetetlen alakjai.

a könyvet - amely több mint hétezer példányban jelent meg - hont ferenc, a színháztudományi intézet igazgatója szerkesztette, s az intézet munkatársai írták. /mti/

8.10/szb

-6-

Z. P. 1

bb 14. megszelídítették, munkába fogták a karasica-patakot a baranyai szövetkezeti gazdák

vid j szb ká

1962. augusztus 13.

baranya megye legnagyobb vízfolyása - karasica-patak - több mint 50 kilométeres utat tesz meg a mecsektől a magyar-jugoszláv országhatárig. a folyónak is beillő patak termékeny völgyében 16 falucska húzódik meg, amelyeknek lakóit sokat háborgatta a veszélyes, rakoncátlan víz. az utóbbi 20 év alatt négyszer okozott súlyos árvizet a karasica, és ilyenkor ezer meg ezer hold került víz alá. a déldunántúli vízügyi igazgatóság dolgozói az elmúlt években nagyarányú szabályozást hajtottak végre, és így kihúzták a veszélyes vízfolyás „méregfogát”,.

a karasicamentén gazdálkodó termelészövetkezetek most munkába fogták az eddig kihasználatlan patakokat. a zengő lábánál levő pécsváradtól az országhatár mellett fekvő magyarbólyig 6 nagy termelészövetkezet és egy állami gazdaság hasznosítja a karasica vizét. idén nyáron már több mint félezer holdnyi kertészetre, szántóföldre és legelőre jutott el a patak vize. /mti/

..-

bb 16. helyreállították a tolcsvai rákóczi-vadászkastélyt

vid tr szb fm

1962. augusztus 13.

a tolcsvai rákóczi-vadászkastély jelenleg a tolcsvai állami gazdaság tulajdona. tokajhegyalja egyik legszebb műemléképületének helyreállítását 1960-ban kezdték meg, s a csaknem másfél millió forintos munkát most fejezték be. a kastélyt az állami gazdaság dolgozói és a tolcsvára érkező vendégek részére rendezik be. olvasószoza, könyvtár, játék és tanácskozó terem áll majd a dolgozók rendelkezésére. a bárban a tokajhegyalján termelt, palackozott borokat szolgálják fel.

a kastély körüli területet parkosítják, kocsifeljárót, parkolóhelyet alakítanak ki, sétautakat létesítenek a kastély szomszédságában levő többszázéves tolcsvai pincesorhoz.

az állami gazdaság dolgozóinak és a tolcsvára egyre nagyobb számban érkező hazai és külföldi vendégeknek berendezett új létesítmény az év végére készül el. /mti/

..-

8.20/a

- 7 -

Z. P. 1

bb. 9. autóstop - a Lenin köruton - megkezdődtek az új évad első próbái a kamara varietében

i/v/hmé/rj sr

1962. augusztus 13.

Hétfőn a Lenin köruti kamara varietében a nyári szünet után megkezdődtek az új évad első próbái. A színészek a kamara varieté első őszi bemutatójára készülnek; szeptember 7-én mutatják az autóstop című műsort. A cím jelképes is, az autóstop arra utal, hogy a műsor szerzői szerint érdemes megállni életünk egy-egy apró, de jellemző eseményénél, jelenségénél. A zenés, táncos varieté műsorban a szereplők között Latabár Kálmán és Váradi Hédi nevével is találkozunk.

az autóstop rendezője Gyökössi Zsolt, a műsort Soós András szerkesztette, zenéjét szerezte és összeállította Tamásy Zdenkó.
/mti/

-. -

bb. 10. a Józsefvárosi ünnepi száma - tréfas versenyek a Kulich Gyula színpadon - röpgyűlések a nyolcadik kerület lakóházaiban augusztus 19-én és 20-án

i/s/rj bs

1962. augusztus 13.

Készül az ország az alkotmány megszületésének 13. évforduló-jára. A főváros legnépesebb kerülete is kidolgozta már ünnepi programját. A 8. kerületben augusztus 19-én és 20-án mindenütt ünnepi műsorok, sportvetélkedések várják a lakókat. A hét végére elkészül a kerület Józsefváros című lapjának ünnepi száma, amelyet a szokásosnál nagyobb példányszámban jelentetnek meg. A folyóiratot eljuttatják a tanácsstagokhoz, a lakóbizottságokhoz és a nagyobb üzemekhez is. A Szabó Ervin könyvtár fiókjainak helyiségeiben mindenütt kisebb könyvkiállításokat rendeznek. A lakóházakban röpgyűlésen emlékeznek meg az alkotmány születésének évfordulójáról. Az ünnepi programot a lakók a házak falujóságain elhelyezett nyomtatványokon olvashatják.

augusztus 19-én és 20-án a kerület lakóinak bőven nyílik alkalmuk szórakozásra. Az első napon a Kulich Gyula téri szabad-téri színpadon sakkversenyt, majd a gyermekek számára vidám műsort rendeznek. Este ugyanitt tartják az új „kenyérsegegés” ünnepét. Másnap a kerület több parkjában térzenével szórakoztatják a lakókat. Az Asztalos János ifjúsági parkban sportversenyeket rendeznek. Az alkotmány-kupa győztesét vándorserleggel jutalmazzák. A kerületi kiesz-bizottság tréfas versenyeket írt ki a fiatalok részére, lesz zsákfutás, lepényevés és rudmászás is. /mti/

-. -

8.27/a

- 8 -

Zsi

bb. 11. hatvanhárom jégveréses nap volt az idén - negyvenmillió forintot fizetett eddig jégkároknak az állami biztosító

i/kf/rj vg

1962- augusztus 13.

A szeszélyes időjárás kora tavasztól sok munkát adott az állami biztosítónak. Márciustól a nyár elejéig tartó viharos időjárás nyomán eddig 28 726 kár esetet jelentettek, a biztosító 16 millió forintot fizetett ki. A viharok velejárója a villámcsapás, amely - mivel elsősorban vidéken az ellene való védekezés még nincs kellően megoldva - a legtöbb tüzeset okozója. Így égett le például Sopronhórpácsban egy istálló, ahol 44 növendékmarha pusztult el. A biztosító 220 000 forint kártérítést fizetett. Bár a nyár a mezőgazdaságban a „tűz idénye”, is, a gondos felkészülés eredményeként az idén meglepően és örövendetesen kevés tüzeset fordult elő. A biztosító egyetlen komolyabb kárról tud. Tatabányán egy buza-asztag égett le, s erre ötvétezer forint térítést kapott a szövetkezet.

Annál több pusztítást vitt végbe a jégverés. A biztosító mezőgazdasági osztályán elmondották, hogy az idén - bár kisebb területeken, foltokban jelentkezett a jég - a kár nagyobb. A legtöbb kárt Borsod megyében okozta a jég. Az emlékezetes mezőkövesdi jégverésre eddig 12 millió forintot fizettek ki, s egyedül a Kossuth termelőszövetkezet 4 millió forint kártérítést kapott. Vas megyében ugyancsak jelentős volt a jégkár: a térítés nyolc millió forint. Még nincs vége ennek a sajnálatos „szezonnak”, a sok éves tapasztalatok alapján a jégveszély például Szabolcs megyében augusztusban a legnagyobb.

Az állami biztosító július végi adatai szerint az idén 63 jégveréses nap volt országszerte. Ez 600 községet s körülbelül hétszáz termelőszövetkezetet érintett. Jégverés okozta kárt 136 000 katasztrális holdról jelentettek. A károk nagy részét eddig még csak, szaknyelven szólva előbecsülték, így is azonban mintegy 40 millió forintot fizettek ki. /mti/

-. -

8.30/a

- 9 -

Zsi

bb 12. óránként félmillió köbméter levegőt cserél az újfajta óriásventillátor

i sl/sze szb vg

1962. augusztus 13.

a szellőzőművekben Lengyelország részére különleges óriás ventillátor készült el amely méreteiben és teljesítményében minden eddigi szellőzőberendezést felülmul. a negyven tonna súlyú ventillátor óránként félmillió köbméter levegőt cserél, s tekintve, hogy bányában szerelik fel, kétezer bányász számára szolgálatot állandó friss levegőt. különleges átváltó szerkezete lehetővé teszi, hogy bányatűz esetén egy kar fordításával a légáramot a tűz irányának megfelelően szabályozzák, s így a bányászokat megóvják a füsttől.

a ventillátor negyven tonnás súlya a teljesítményhez képest alacsonynak számít, alkatrészeit a nagy ráhagyással járó szegecselés helyett hegesztéssel illesztették össze, s ezzel jelentős súlytöbbletet megtakarítottak. a gép méretei mégis olyan nagyok, hogy a szellőzőművekben a próbákhoz nem találtak megfelelő helyiséget, ezért a ventillátort a klement gottwald villamosági gyárban próbálták ki. a gép kitűnően vizsgázott, az előírt percenkénti 530 helyett a 640 fordulatot is sikerrel állta. a 700 lóerős villanymotorral felszerelt óriás ventillátort a napokban indítják utnak lengyelországba a joviszi bányába. /mti/

bb 13. kilencvenezer hold öntözés a közép-tisza vidékén - másodpercenként 8 köbméter vizet emel át a folyóból a makkosi szivattyutelep

vid j szb ká

1962. augusztus 13.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén, amelynek zöme szolnok megyében van, eddig 90.000 holdra juttatták el az öntözővizet. ez már 23.000 holddal több, mint amennyit a múlt évben összesen öntöztek. az igazgatóság ez évi terve 80.000 hold volt, tehát 10.000 holddal nagyobb terület kapott éltető nedveséget. az uszó és az állandó vízkivételi művek éjjel-nappal üzemben vannak: a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok igényei szerint 2.5-3 millió köbméter vizet továbbítanak a csatornába. a makkosi szivattyutelep 8, a tiszasülyi pedig 6 köbméter vizet emel át másodpercenként a tiszából. a tiszá mentén és a nagyunságban nem ritka az olyan termelészövetkezet, ahol ezer holdnál nagyobb területen pótolják mesterséges uton a hiányzó csapadékot. a karcagi dimitrov tsz 1.776 holdat, a kőtelki ezüstkalász 1.335, a mezőturi alkotmány tsz pedig 1.189 holdat öntöz. /mti/

8.40/-/a

9²¹

Zseli

- 10 -

bb 15. franciaországi szereplésre utazik a debreceni mív filharmónikus zenekar

vid tr szb fm

1962. augusztus 13.

a tíz éve működő debreceni mív filharmónikus zenekar külföldi szereplésekre készül. augusztus 27-én indulnak franciaországba, ahol a tours-i kórusfesztiválon kísérik a debreceni kodály-kórust. ezenkívül önálló hangversenyt is adnak, - műsorukon kodály-, bartók-, liszt- és dohnányi-művek szerepelnek. szó van arról, hogy párizsban is fellépnek. hazafelé jövet ausztriában, linzben tartanak hangversenyt, a linzi vasutasoknak. a 66 tagú zenekar szeptember elején érkezik vissza debrecenbe. az önálló hangversenyeken rubányi vilmos vezényli a zenekart. /mti/

bb 18. átlagteljesítmény lett a tavalyi rekord a pécsi bányák elővájó csapatainál - komlón a szénadósság törlesztéséért küzdenek

vid te szb ki

1962. augusztus 13.

a pécsi szénbányák dolgozói a pártkongresszus tiszteletére indított versenyben kimagasló, sőt nem ritkán rekord termelési eredményekről adnak számot. különösen az elővájó csapatok hívják fel magukra a figyelmet. istván-aknán nagy józsef brigádja egy hónap alatt 131.7 méter vágatot hajtott ki jól gépesített munkahelyén, ciklusos módszer alkalmazásával. ez a teljesítmény felette van minden korábbinak. a vágatkihajtási sebesség alakulásában jól lemérhető, milyen ösztönző hatása van a kongresszusi versenynek. ennek eredménye, hogy nagy miklós és norváth jános szocialista munkabrigádjainak tavalyi-tavalyelőtti rekordteljesítménye, a бүvös havi hatvan méter előrehaladás, ma már átlagnak számít. a pécsi bányák meddőfeltáró csapatai az év első felében havonta átlagosan 56 métert értek el, az augusztusi teljesítmények azonban ennél is többet ígérnek. a vágatkihajtás gyorsításával a pécsi szénbányászati tröszt egyik legjelentősebb műszaki fejlesztési feladata valósul meg.

a komlói szénbányákban az év első hét hónapjában keletkezett három és félezer tonna szénadósság törlesztéséért küzdenek. a legnagyobb termelőüzemben, kossuth-bányán a szengyaluval dolgozó ifjúsági brigád mutat példát az elmaradás pótlásában. az utóbbi hónap alatt nagy dezső munkacsapata a gép jó kihasználásával több mint két és félezer csillével tetézte meg tervét. /mti/

8.50/a

9²¹

Zseli

- 11 -

bb 17. megkezdődött a budai vár szobrainak helyreállítása - csaknem hetven fővárosi szobrot és emléktáblát szépítenek meg az év végéig

i sb/ku szb vg

1962. augusztus 13.

a képzőművészeti kivitelező vállalat dolgozói három évvel ezelőtt kezdték meg a budapesti szobrok és emlékművek rendszeres tisztítását, karbantartását, de még sohasem volt annyi munkájuk, mint az idén. csaknem hetven különböző szobrot és emléktáblát szépítenek meg az év végéig. többek között kossuth, jókai, ady és józsefmágor bronzalakjáról most már másodszor távolították el a füstgáz, poros levegőből két év alatt lerakodott és megkövesedett koromréteget. nemrégiben állványozták be az ország-ház előtti rákóczi szobrot is. egyszerű tisztításra számítottak, de amikor közelebbről megvizsgálták a műalkotást, - kiderült, hogy a vártnál jóval több a munka. a kétlábbon ágaskodó, nehéz lovasszobor talapzatát a kossuth téren áthaladó minden villamos, vagy nagyobb gépkocsi megremegetti, s a rezgések miatt hajszálrepedések keletkeztek a bronz felületén. a bronzszobrászok a repedések „gyógykezelését”, is befejezik még augusztus 20. előtt.

a vállalat dolgozói a budapesti történelmi múzeum megbízására most hozzáfogtak a főváros régi szobrainak teljes felújításához is. a budai vár műalkotásainak rendbehozásával kezdték meg ezt a többéves nagy munkát. a török kori budavár felszabadítását megőrzítő régi emléktábla helyett újat készítenek, a bécsikapu géniusz szobrának roskadozó talapzatát is átépítik új anyagból, erős mészkőből. kicserélik a kazinczy-kut medenceköveit, s rendbehozzák a hadik szobor és az 1848-as emlékmű talapzatát. az őshazát kereső julianus barát bronzszobrát átmenetileg leemelik helyéről, de csak addig, amíg elkészítik az új alapozást. ha az időjárás nem okoz túl nagy nehézséget, még novemberben is folytatják a budapesti műalkotások szépítését. /mti/

..

bb 20. három és félmillió forintos költséggel korszerű keltetőállomás épül az olaszliszakai viziszárnyas telepen

vid j szb ká

1962. augusztus 13.

a borsod megyei tanács 1958-ban vette át az olaszliszakai viziszárnyastelepet, hogy ott a tiszta és a bodrog menti termelőszövetkezetek folyamatos ellátására törzstenyészetet alakítson ki.

/folyt.köv./

9.55/a

- 12 -

Zseli

bb 20. /három és félmillió forintos... 1. folyt./- szb

azóta a telep jelentősen fejlődött: nem egészen 5 év alatt 15.000 libát, 160.000 kacsát és 1,600.000 naposcsibét keltettek. közben a bodrog parti 200 holdas legelőn a legjobb egyedek kiválasztásával 1000 gyorsan hizó, kiváló konzervmájat és rugalmas tollat adó magyar fehér libából, valamint 1300 pekingi kacsból kialakították a telep törzsállományát. ezeknek a kacsáknak nagy előnyük, hogy megfelelő takarmányozással 8 hét alatt elérik a 2,20-2,40 kilogrammos súlyt és tojáshozamuk évente megközelíti a százat. az olaszliszakaiak a törzskönyvezett magyar fehér libákat az országos mezőgazdasági kiállításon is bemutatják.

a viziszárnyas-telepet az idén három és félmillió forintos költséggel továbbfejlesztik. ebből az összegből korszerű keltetőházat építenek, amelybe meleg levegőt befúvó ventilátorokat és a jelenlegi 13 helyett 24 - egyszerre 10.000 tojás kikeltetésére alkalmas - gépet szerelnek fel. az új épület tavaszra készül el és abban évente 1,200.000 naposcsibét és kacsát keltetnek. /mti/

..

bb 19. a csabagyönygyénél is korábban érő, magas cukorfoku vörösbort adó szőlőfajtát nemesítettek egerben

vid ku szb ká

1962. augusztus 13

a szőlészeti kutató intézet egri telepén 5 év óta kísérleteznek olyan vörösbort adó szőlőfajta kinemesítésével, amely egymagában alapanyagul szolgálhat a bikavér előállításához. a világhírű egri bikavér ugyanis többféle szőlőből készül, amelyeknek különböző időben történő érése befolyásolja a minőséget és lényegesen növeli az előállítási költséget.

a kísérletezés dr. csizmazia józsef tudományos kutató irányításával kétágon halad. a kadarkát azoknak a szőlőfajtáknak a virágporával termékenyítették meg, amelyek a bikavér előállításához szükségesek, mint például a kékfrankos, a cabernet, a médoc-noir, és az opportó. az így folytatott keresztezésekből olyan hibrideket kaptak, amelyek jól egyesítik magukban a bikavér színanyagát. ezeket a fajtajelölteket bikavér 2, 3, 4 néven ismerik.

a tökéletes színanyag előteremtése után a minőség javítása volt a cél, s ehhez a kiválasztott hibrideket továbbkeresztették. /folyt.köv./

9.03/a

- 13 -

9.12

Zseli

bb 19. /a csabagyöngyénél... 1. folyt./- szb

sikerült egy olyan vörösbort adó fajtát előállítani, amely minden más szőlőfajtánál, még a csabagyöngyénél is korábban érik. három-éves tőkéről most szedték le az első termést. az új egri szőlő-fajta korai érése világrekordnak számít és normális időjárású évben már július végén szüretelhető. a még névtelen egri szőlő a vizsgálatnál 19 cukorfokot mutatott, míg azonos területeken termő medoc-noir-nál 15 cukorfokot, a csabagyöngyénél pedig 14-et mértek.

az egyik ágon a koraiság az íz és zamat, a másik ágon a tökéletes szín; e két egyed keverékéből teremtik majd meg azt a szőlő-fajtát, amely egyedül szolgáltatja a bikavér alapanyagát. /mti/

..-

bb 21. bronzkori lelet perenye község kavicsbányájában

vid tr szb fm

1962. augusztus 13.

a vas megyei perenye község kavicsbányájában két és fél méter mélységből bronzkori gabonatarló edény mintás töredéke került elő. az értékes leletet muzeumba szállítják. feltehetően az ismert velemi bronzkori településről az idők folyamán vizsodrással került a közeli perenye határába a gabonatarló edény darabja. /mti/

..-

bb 22. hat vállalat szocialista szerződést kötött a rudabányai vasérc-törő és osztályozómu határidő előtti felépítésére

vid te szb ki

1962. augusztus 13.

a diósgyőri Lenin kohászati művek nagyolvasztóművének dolgozói a kohók hőingadozásának megszüntetésére és a nyersvas minőségének javítására meghatározott szemnagyságu vasércet kértek rudabányáról. a bányüzem azonban kellő berendezés hiányában az igényeket nem tudta kielégíteni, ezért a Lenin kohászati művek és a rudabányai vasércbánya vállalat elhatározta, hogy mintegy 15 millió forintos közös beruházással, korszerű új, törő- és osztályozómu építtet, az új létesítményt teljesen gépesítik. a csillékben érkező vasércet szállító szalagokon továbbítják a törőmuébe, ahol két nagyteljesítményű berendezéssel naponta 1500 tonna ércet aprítanak fel a kívánt szemnagyságra, ezt az ércet gépek segítségével osztályozzák, majd vagonokba rakják.

a törő- és osztályozómu építését áprilisban kezdték meg, a bányüzem mellett. a munkák meggyorsítására a beruházók a tervezők és kivitelezők - összesen hat vállalat - szocialista szerződést kötöttek és elhatározták, hogy az új létesítményt az 1963. december 31-i határidő előtt 3 hónappal átadják rendeltetésének. így a diósgyőri nagyolvasztók negyedével előbb megkapják majd a kért szemnagyságu ércet. /mti/

..-

9.07/a

- 14 -

Zsolt

bb. 23. egy forint hatvan fillérrel csökkentették a szén tonnánkénti költségét, másfélmillió forintot takarítottak meg eddig a kongresszusi versenyben a mátranováki bányászok

vid/te/rj ki

1962. augusztus 13.

a kongresszusi munkaverseny kezdetekor a termelési költségek csökkentésével, az egy főre jutó teljesítményterv teljesítésével és a kitermelt szén minőségének javításával 1,700 000 forint megtakarítására vállalkoztak a mátranováki bányászok. a verseny hét hónapjában elért eredmények arról tanuskodnak, hogy különösen figyelemreméltó eredményt értek el a szén önköltségének csökkentésében. a tervezettnél egy forint hatvan fillérrel olcsóbban termelték a szén tonnát. megfelelően alakult a kalóriaterv teljesítése is és műszakonként száz kiloval nőtt az egy főre jutó teljesítmény. ezek eredményeként a mátranováki bányászok már augusztus első napjaiban 1,500 000 forintot jegyezhetek fel kongresszusi takarékosági számlájukra. /mti/

..-

bb. 24. jelentősen rövidítették a sertés-hizlalási időt a győr-sopron megyei termelőszövetkezetek

vid/kz/j/rj ká

1962. augusztus 13.

győr-sopron megyében még két évvel ezelőtt is átlagosan 13-14 hónapos korukban kerültek a sertések vágóhídra. az állatforgalmi vállalat adatai szerint jelenleg már 9 hónapos korukra elérik az állatok ugyanazt a vágósúlyt. a hizlalási idő ilyen nagymérvű rövidítését elsősorban annak köszönhetik a megye közös gazdaságai, hogy megszüntették az ugynevezett süldőztetést. leválasztás után a malacokat pár hétig kutricákban nevelik, s azután rögtön hizóba fogják. az új módszer eredményessége máris közvetlenül érezteti hatását a felvásárlásban. a tavalyi 36 946 helyett az idén, az év első 7 hónapjában együttesen 53 900 sertést adtak át a megye szövetkezetei az állatforgalmi vállalatnak. /mti/

..-

bb. 25. arankairtó brigádokat szerveztek a szabolcsi szövetkezetekben

vid/j/rj ká

1962. augusztus 13.

szabolcs-szatmár megyében rendkívüli mértékben elterjedt az aranka, a szálastakarmányok, különösképpen a lucerna és a vöröshere ellensége. összesen mintegy 30 000 hold szálastakarmányt veszélyeztet ez a szapora élőködő növény. a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok arankairtó brigádokat szerveztek, amelyek bejárják a határt, s vegyszerrel, lángszórával és kézi kapával irtják a kártevőt. a kállósemjéni növényvédő állomás is bekapcsolódott a munkába. a tiszavasvári állami gazdaságban a legújabb, aretin nevű gyomirtószert próbálták ki nagy sikerrel. rövid idő alatt mintegy ezer hold takarmánytermő területről irtották ki az arankát. /mti/

..-

9.15/a

- 15 -

bb. 27. megkezdték az első magyar hidrogénhűtéses generátor szerelését az oroszlanói erőműnél

vid/te/rj ki

1962. augusztus 13.

az épülő oroszlanói erőműnél megkezdték az első magyar hidrogénhűtéses generátor szerelését. az ötven megawattos teljesítményű, új típusu berendezést a szovjetunióból kapott dokumentációk alapján készítették a klement gottwald gyárban. a szovjet erőműveknél ez a módszer kitűnően bevált, mert a hidrogén több hőt vesz át és azt könnyebben adja le mint a levegő, s így a kedvezőbb hűtési viszonyok hatására jobb teljesítménnyel dolgozik a generátor. az oroszlanói generátor hatásfoka a terv szerint egy százalékkal jobb lesz, mint a hasonló teljesítményű, de levegőhűtéssel működő generátoré. ilyen óriás gépnél ez az eredmény igen jelentős, mert csupán ez az egy százalék hatásfok javulás másfélmillió forint értékű szénmegtakarítást jelent évente.

a klement gottwald gyár szerelői vállalták, hogy a kongresszus versenyben több héttel a határidő előtt, október közepére befejezik az új típusu generátor szerelését, ezzel jelentősen elősegítik, hogy az erőmű építői a harmadik gépegységet a pártkongresszus tiszteletére december 1.-e helyett november 7.-re átadhassák./mti/

.-.

bb. 26. műemlék- és természetvédelmi társadalmi bizottság salgótarjánban

i/vid/fm/rj fm

1962. augusztus 13.

a hazafias népfront nógrád megyei titkárságán műemlék- és természetvédelmi társadalmi bizottság alakult. a bizottság tervbe vette többek között borbás vince, a nagyhirű magyar botanikus litkei szülőházának felkutatását, műemlékké nyilvánítását és emléktáblával való megjelölését. a társadalmi munkások sorra járják és felülvizsgálják majd nógrád megye 352 nyilvántartott műemlékét, és javaslatokat tesznek az idegenforgalmi hivatalnak e műemlékek látogatásának megszervezésére. tervezik a salgói vár környékének védetté nyilvánítását is./mti/

.-.

9.22/a

- 16 -

Leli

bb 29. hatvanhét apró baranyai falu közigazgatását husz központi tanácsapparátusban összpontosítják

vid fm/n szb fm

1962. augusztus 13.

a néhány száz lakosu, kishatáru baranyai községekben nem juttatható érvényre a szocialista nagyüzemi gazdálkodás előnye, ezért több falu közösen hozott létre néhány ezer holdas gazdaságokat. ez azonban újabb problémákat vetett fel: a gazdasági fejlődés és a közigazgatási apparátus között megbomlott az összhang. jelenleg például a 204 termelőszövetkezet vezetősége 274 falusi tanácsapparátussal kénytelen tartani a kapcsolatot, egyeztetni munkáját, terveit. az egyesített termelőszövetkezetekben dolgozó falvak lakossága ezért követelni kezdte, hogy közös tanácsi végrehajtó bizottság intézze ügyeiket.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága - a dunántúli tudományos intézet közreműködésével - megvizsgálta az apró baranyai falvak fejlődési perspektíváit, tanácsi végrehajtó bizottságainak munkáját. megállapította, hogy számos kis faluban csökkent a lakosság száma. a tanácsi végrehajtó bizottságok foglalkoztatottsága rendkívüli kicsiny és emiatt megyei szinten is naponta mindössze 1.6 aktát kell elintéznie egy-egy tanácsi dolgozónak. ugyanakkor egyetlen akta elintézési költsége 91 forint.

a fenti okok miatt a megyei tanács végrehajtó bizottsága úgy határozott, hogy helyet ad az érdekelt falvak kérésének, és 67 kis község tanácsának egyesítését javasolta 20 központi tanácsapparátusban. a tervet falugyűléseken, tanácstagi beszámolókon ismertették, és az kivétel nélkül mindenütt a lakosság egyetértésével találkozott. községi tanácsüléseken vitatják meg a végrehajtó bizottságok összevonásával kapcsolatos kérdéseket. a megyei tanács még augusztusban dönt arról, hogy a 67 község 20 végrehajtó bizottsága melyik 20 faluba kerüljön. az összevonást - ami 47 önálló falusi végrehajtó bizottság megszüntetését jelenti - szeptember végéig hajtják végre. ahol a végrehajtó bizottságok megszűnnek, a falu nagyságától függően egész - vagy félnapos kirendeltségeket létesítenek, illetve meghatározott időben kirendeltségi napokat tartanak. a falvak önállósága nem csökken, községfejlesztési alapjukkal továbbra is maguk rendelkeznek és a tanácstagok az egyesített tanács munkájában vesznek részt./mti/

.-.

9.30/a

- 17 -

Leli

bb 30. ahol a gyártmányok 45 százaléka öt évnél fiatalabb - jönnek a kétezer és háromezer lóerős villanymozdonyok - előtérben a konstrukciók és a technológiák javítása a klement gottwald villamossági gyárban

i sl/tr szb vg

1962. augusztus 13.

a gépiparról szóló parthatározatból adódó feladatokat az elsők között a klement gottwald villamossági gyár részlegvezetői, művezetői tárgyalták meg. a tapasztalatokat a következőkben összegezte papp györgy, a vállalat igazgatója:

- gyárunknak legfontosabb feladata, hogy a világpiacon is versenyképes, korszerű erőgépeket bocsásson ki, ezért az említett tanácskozáson is a műszaki fejlesztés problémája foglalta el a központi helyet. az elmúlt években számottevő sikereket értünk el, újfajta zárlatmentes transzformátoraink, ötven megawattos hidrogénhűtéses turbógenerátorunk, nagyteljesítményű kapcsolóberendezéseink már a legkorszerűbbek közé tartoznak, öt esztendő alatt gyártmányainknak 45 százaléka kicserélődött, a parthatározat szellemében azonban még sok elavult nézetet, munkánknak számos részletét meg kell változtatnunk, hogy gazdaságosabban, magasabb műszaki színvonalon termeljünk. egyes helytelen módszereink miatt még az említett valóban korszerű gyártmányok kialakítása is gyakran járt zökkenőkkel, amit egyébként el lehetett volna kerülni. ezért merült fel oly nagy hangsúlyval mostani tanácskozásunkon, hogy egy-egy konstrukciót a gyártás megindulása előtt tüzetesebben vizsgáljunk meg. jövőre az üzem ráter a kétezer és háromezer lóerős villanymozdonyok gyártására, ezek a gyártmányok is kitűnőek, eredeti elképzeléseinket mégis felül kell vizsgálni, mert a jelenlegi tervek szerint e mozdonyok anyagának túlzottan nagyrészt, 32 százalékat külföldről kellene vásárolnunk. az importhányad csökkentése persze rendkívül nehéz, bizonyos azonban, hogy tervezőink, technológusaink segítségével a 32 százalékos arányt fokozatosan akár 10 százalék alá is csökkenthetjük. értekezletünkön tehát nagyon is indokoltan hangzott el az a vélemény, hogy tovább kell javítani a tervezők és technológusok munkáját, s ehhez hozzáfűzhetem, hogy a technológiai fegyelmet is szilárdabbá kell tennünk. vannak már olyan termékeink, mint például a trakciós motorok, amelyekhez fáradságos munkával teljes technológiai dokumentációt dolgoztak ki a műszakiak, ezeket az értékes leírásokat azonban alig látni a művezetők kezében, egyesek úgy vélik, hogy mindazt amit a dokumentáció tartalmaz, a gyakorlatból már jól ismerik. hosszú ideig a rossz értelemben vett szakmai tapasztalatok akadályozták az anyagnormák alkalmazását is. azzal az indoklással, hogy nálunk csupán egyedi gyártmányok készülnek, még két évvel ezelőtt is minden anyagot előre megtervezett normák nélkül rendelt gyárunk. azóta kitűnt, hogy nálunk is lehet, sőt kell anyagnormákat készíteni és jövőre már anyagszükségletünknek legalább felét műszakilag megalapozott normák alapján kívánjuk beszerezni.

/folyt.köv./

9.35/a

9.41 *Zseli*

- 18 -

bb 30. /ahol a gyártmányok.. 1. folyt./ - szb

a vitában még sok egyéb kérdés is felmerült, a túlzott munkás-vándorlás problémájától a termelékenység növelésének döntő jelentőségű kérdéséig. mindezt a műhelyek dolgozói elé terjesztjük, valamennyi mérnök és munkás véleményét kikérjük, s ezek alapján dolgozzuk ki további terveinket - mondotta papp györgy, a klement gottwald villamossági gyár igazgatója. /mti/

--

bb 28. százéves a mecseki őszibarack - kétnapos őszibarack kiállítás és vásárt rendeznek pécsen

vid j szb ká

1962. augusztus 13.

százéves a híres mecseki őszibarack. a feljegyzések szerint a múlt század hatvanas éveinek elején vetették meg pécsen az őszibarack-termelés alapjait. ekkor ültettek ugyanis először nagy számban franciaországból hoztatott, nemes őszibarackfákat a mecsek déli lankáin. ma már körülbelül negyedmillió fáról szedik ezt a belföldön és külföldön egyaránt kedvelt, zamatos gyümölcsöt a pécskörnyéki dombokon.

a baranya megyei és a pécsi városi tanács, valamint a társadalmi szervezetek augusztus 19-én és 20-án nagyszabású őszibarack-kiállítást és vásárt rendeznek pécsen. a kiállítás első napján, neves szakemberek részvételével, ankétot tartanak az őszibarack-termelés helyzetéről, a kiállítás tartama alatt pedig a megye és a város legjobb szakemberei adnak tanácsokat a hozzájuk fordulóknak. a legszebb, legzamatosabb őszibarackok termelőit díjazni fogják, mégpedig igen eredeti módon: műtrágyával. az agroker vállalat 10 mázsa ingyen műtrágyát ajánlott fel az első díjat nyert szövetkezeti és egyéni termelők számára.

az őszibarack-kiállítás és vásár szépségét emeli, hogy a pécsi kertészeti vállalat ugyanott virágbemutatót rendez. kiállítja azokat a virágait, amelyek tavaly erfurtban díjat nyertek és azokat, amelyekkel részt vesz az ideai országos mezőgazdasági kiállításon. /mti/

--

bb 31. országos történész-vándorgyűlés

i ms/gk szb sr

1962. augusztus 13.

a magyar történelmi társulat, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztálya, az országos pedagógiai intézet, a tit, valamint a csongrád megyei és a szeged városi tanács augusztus 23-25 között országos történész-vándorgyűlést rendez szegeden.

/folyt.köv./

9.42/a

Zseli

- 19 -

bb 31. /országos történelem... 1. folyt./- szb

a vándorgyűlés fő témája a történelmi oktatás reformja lesz, amelynek vitáját négy előadás vezeti be. a programot szegedi történészeknek a két világháború közötti időszak történelmi problémáiról szóló előadásai, és szakfelügyelői értekezéslet egészíti ki. a vándorgyűlésen alakul majd meg a magyar történelmi társulat délföldi csoportja is. /mti/

--

bb 32. új nyelvészeti könyvek - megjelent az értelmező szótár hatodik kötete

i ms/gk szb sr

1962. augusztus 13.

az akadémiai kiadó közrebocsátotta a magyar nyelv értelmező szótárának hatodik, sz-ty betűs kötetét. ez a kötet 6695 önálló szócikket, összesen több mint 22.000 szótári adatot tartalmaz. az eredetileg hat kötetre tervezett szótár hét kötetre nőtt, hogy a nagy anyagot csonkítatlanul közölni tudják a szerkesztők. a befejező kötetet az előzőknél olcsóbb áron hozzák majd forgalomba.

a napokban került ki a sajtó alól a mai magyar nyelv rendszere című nagyszerű akadémiai leíró nyelvtan második, befejező kötete is, amely a mondattant foglalja magában. /mti/

--

bb 33. kölcsönként autóval kerékpárost gázolt - másfél évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/tr szb sr

1962. augusztus 13.

Weidinger Ferenc budapesti lakos gépkocsivező vizsgát tett, azonban csak alkalmilag vezetett, egy este meglátogatta barátját, ahol két ismerősevel találkozott: az egyik kölcsönként gépkocsin érkezett vidékről. Weidinger elkérte tőle az autót, s nőismerőseivel kocsikázni ment. vecsértől visszafelé haladva későn vette észre az előtte levő kerékpárt, s fellökte azt. az összeütközés következtében a kerékpár utasa, Somogyi Gáspárné soroksári asszony a helyszínen meghalt.

a központi kerületi bíróság halált okozó gondatlanságért egy évi és 6 hónapi szabadságvesztésre ítélte Weidinger Ferencet és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

--

9.47/a

10
Zell

- 20 -

bb 34. az ország történetében először: 200.000 diák a középiskolákban - augusztus 27-én tantestületi alakuló értekezletek - szeptember elsejéig bonyolítják le a javítóvizsgákat és a pótbeiratásokat

i vt/gk szb sr

1962. augusztus 13.

befejezéshez közeledik a nyári vakáció, három hét múlva megkezdődik az 1962-63-as oktatási év. a „nyitányt”, megelőző események rendjéről, a tanulólétszám várható alakulásáról kért tájékoztatást az mti munkatársa a művelődésügyi minisztériumban.

elmondották: szigorúan ügyelnek arra, hogy - az előírásoknak megfelelően - augusztus 27-ig biztosítsák a pedagógusok szabadságának zavartalanosságát. az iskolai tantestületek országsszerte augusztus 27-én tartják alakuló munkaértekezletüket. ezen megbeszélik a tanévnyitó utasításban foglaltakat, az új oktatási év fő feladatait. augusztus 27 és szeptember 1 között tartják a javítóvizsgákat, s az esetleges pótbeiratásokat. az óvodai felvételekre augusztus 27 és szeptember 8 között kerül sor, a foglalkozások október elsején kezdődnek. az általános- és a középiskolákban egyaránt augusztus 30-án vagy 31-én kell megtartani a tanévnyitó értekezletet, amelyen az iskolai munkatervet tárgyalják meg.

a művelődésügyi miniszter nemrég megjelent rendelkezése értelmében az iskolai tanévnyitó ünnepeket szeptember 3-án rendezik, s 4-én lesz az első tanítási nap. az 1962-63-as oktatási évben az iskolareformhoz kapcsolódó több fontos, s a pedagógusok részéről is helyesléssel fogadott ésszerű intézkedés lép életbe. így például megszűnik a negyedévekre bontás, a tanév két félévből áll, elmarad az első és harmadik negyedévi ellenőrző, valamint a félévi és tanév végi testületi osztályozó értekezéslet. a jegyeket osztályértekezleteken állapítják meg, a félévkor csakugy, mint a tanév végén. a félévi értesítőbe és az évvégi bizonyítványba csak számmal írják be - egy tizedes pontossággal - az általános tanulmányi eredményt. az, hogy a tanuló milyen rendű, ezentul csak az érettségi és a képesítő vizsga bizonyítványában szerepel. az általános iskolák első osztályos tanulóit félévkor még nem szabad osztályozni. az 1962-63-as tanévtől megszűnnek az évvégi összefoglalók. statisztikai adatszolgáltatásra a jövőben évente csak egyszer kötelezhetők az alsó- és középfokú oktatási intézmények. mindez jelentős tehermentesítést a pedagógusoknak.

a továbbiakban közölték, hogy az 1961. évi hatezerrel szemben az idén több mint kilencezerrel növekszik az óvodai helyek száma. ez a fejlesztés részben állami támogatásból, részben társadalmi segítséggel valósul meg.

/folyt.köv./

10.32./a

10
Zell

- 21 -

bb 34. /az ország történetében... 1. folyt./- szb

az általános iskolákban várható tanulólétszám meghaladja az 1,460.000-et. ebből 180.500 lesz az új elsőosztályos, a középiskolákban - a különböző szaktárcákhoz tartozókkal együtt - előzetes számítások szerint az 1962-63-as oktatási évben nappali tagozaton 200.000 diák tanul majd. ilyen magas tanulólétszám az ország középiskoláiban eddig még soha nem volt. a középiskolák első évfolyamaiban 66.000 fiatal kezd meg az idén tanulmányait.

a dolgozók általános iskoláiban - városokban és ipari területeken - a tanév kezdete szeptember második hete, mezőgazdasági vidékeken október harmadik hete. az általános gimnáziumok levelező tagozatán a tanítás megkezdésének időpontja szeptember második hete, az esti tagozaton szeptember harmadik hete. az ipari és a mezőgazdasági technikumokban az esti, illetve a levelező tagozaton szeptember közepén kezdődik a tanév. a mezőgazdasági technikumok levelező tagozatának tanévkezdete azonos a naptári év kezdetével. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

1962. augusztus 13.

kérjük a szerkesztőségeket, hogy az 1962. augusztus 12-i kiadásunkon /bb 20. szám gyorslista a gépkocsi nyereménybetétkönyvek.../ az 5.000 forint összegű betétkönyveknél az első két sort a következőképpen közöljék:

sorozat:	szám:	a kisorsolt gépkocsi:
1	501.523	wartburg
1	504.758	moszkvics 407....

10.40/a

- 22 -

11.25 Zeli

bb 35. /a hétfői piac

i n.j./j szb ká

1962. augusztus 13.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 66 vagon és 71 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 15 vagon burgonya, 10 vagon zöldpaprika, 8 vagon paradicsom, 7 vagon káposztaféle és 11 vagon különféle gyümölcs.

hétfőn a tölténivaló zöldpaprikát kilónként 4.80, a fehérpaprikát 4.40, a paradicsomot 2-2.50, a piroskáposztát 2, a juliskababot 3.20, az ecetbevaló apró uborkát 4.40, a görögdinnyét 4.80, az osztályozott őszibarackot 3-8.20 forintért adták. a népszerű uzsonnacsomagot /: negyedkiló zöldpaprika, fegyedkiló paradicsom/ 1.80, a netzszakba csomagolt burgonyát kilónként 3.30 forintért árusították. /mti/

bb 36. olasz ifjúsági delegáció utazott át magyarországon

i lv/sze szb

1962. augusztus 13.

a 8. világi ifjúsági találkozóról hazatérőben ezer főnyi olasz ifjúsági csoport utazott át magyarországon. a delegáció tagjait a keleti-pályaudvaron a magyar ifjúság országos tanácsának vezetői fogadták. az olasz fiatalok egy napot töltöttek budapesten, autóbusszokkal megtekintették a főváros nevezetességeit. este a budai ifjúsági művelődési parkba látogattak. hétfőn az olasz vit delegáció tovább utazott róába. /mti/

11.53/szb

-23-

11.58
12. Zeli

bb 37. időjárásjelentés

sze szb

1962. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. augusztus 13-án, hétfőn délben:

a meleg idő tovább tart

közép-európában és nyugat-európa egy részén továbbra is csendes, szárazabb idő. a hőmérséklet ezeken a területeken eléri, sőt helyenként meghaladja a 30 fokot. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot, a nap országsszerte 11-14 órán át sütött. eső sehohsem esett. a hőmérséklet napközben 29-33, keleten helyenként 34 fokig emelkedett. hajnalban a nyugati határszélen és az északkeleti hegyvidék területén 13-15, máshol 16-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országsszerte kevés volt a felhő, a hőmérséklet 26-29 fok között váltakozott. budapesten már a koradél-előtti órákban elérte a 30 fokot. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 25.3 fok volt, 3.9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 31 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, mérsékelt szülyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 25 fok.

várható időjárás kedd estig: továbbra is meleg idő. holnap délután a nyugati és északi megyékben néhány helyen zivatar. mérsékelt, a zivatarok idején megélénkült délkeleti szél. várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20, legmagasabb nappali hő-
mérséklet holnap 31-34 fok között.

előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: mérsékelt, változó irányú szél, kevés felhő, eső nélkül. a hőmérséklet nap-
nyugtakor 25, hajnalban 20 fok körül lesz.

a duna vízállása budapestnél 297 centiméter. /mti/
--

bb 38. ötletesen megoldották a diósgyüri üzemek és az új lakó-
telep vízellátását miskolcon

vid te szb ki

1962. augusztus 13.

miskolc ugynevezett vasgyári övezetében a nyári hónapokban ug-
rásszerűen megnő az ivóvízfogyasztás. ilyenkor a diósgyüri lenin
kohászati művek melegüzemei, valamint a kilián gimnázium környé-
kén épülő új városnegyed lakóinak ellátására átlagosan 8000 köbmé-
ter ivóvízre van szükség. a miskolci vízmű vállalat azonban a
lillafüredi anna-forrásból csak 6000 köbméter vizet tud adni.
/folyt.köv./

14.15/a 14.20

- 24 -

Me

bb 38. /ötletesen... 1. folyt./- szb

a vízellátás a lillafüred fölött fakadó színva forrás vizének felhasználásával az ötéves terv végére megoldódik. amíg erre sor kerül, a miskolci vízmű a városi tanács segítségével ötletes módon oldotta meg a vízellátást.

a színva forrástól két kilométeres csővezetékét fektettek le. a forrás vizét ezen vezeték az anna-forrás meglévő gravitációs víz-
vezetékébe és így juttatják el az üzemekbe, a lakótelepre. ezzel a
megoldással naponta átlagosan 1800-2000 köbméterrel több vizet tud-
nak juttatni, amíg az igényt már kielégíti.

az új csővezeték a vizszolgálatot hétfőn kezdték meg. /mti/
--

bb 39. „start” előtt a nemzetközi borverseny: 1007 borminta
10.000 palackban várja a bírálókat

i cs/j szb ká

1962. augusztus 13.

a vajdahunyad várában augusztus 16-án kezdődő, nemzetközi bor-
versenyre érkezett hazai és külföldi borok a szőlészeti kutató
intézet kőbányai pincéjében 12 fokos hőmérsékleten várják a ver-
seny kezdetét. az idei budapesti nemzetközi borverseny méreteiben
és jelentőségével minden eddigi nemzetközi borversenyt felülmul.
eddig 1007 borminta több mint 10.000 palackját helyezték el a pin-
cében, ebből 700 bort a külföldi cégek, illetve pincegazdaságok
küldtek a nagy vetélkedőre. hétfőn az utolsó 73 külföldi borminta
érkezését jelentették a pályaudvarokról.

érdekessége az idei versenynek, hogy a benevezett borok
többségét külföldről küldték, a hazai borok csupán egyharmad arány-
ban szerepelnek. az eddigi nemzetközi borversenyeknél ugyanis a ver-
senyt rendező ország helyzeti előnye gyakran kétharmados tuisuly-
lyal érvényesült. a külföldi borok között most először vesznek részt
a budapesti döntőben portugália, továbbá japán és az amerikai egye-
sült államok legkiválóbb borai. a racke nyugatnémet cég a rajna men-
ti bingenből pusztá néven rizlinget és csárdás címkével kadarkát
küldött a versenyre. mindkettőt magyarországról importálták, s most
szép palackozásban újból itt vannak: a hazai borok vetélytársaiként.
/mti/

--

14.20/a

- 25 -

Me

bb 40. miskolcon a 3. kerületben végezték tavaly a legeredményesebb társadalmi munkát - százezer forinttal jutalmazták a kerületet

vid gk szb fm

1962. augusztus 13.

a miskolci városi tanács hétfői ülésén fazekas László, a városi tanács vb-elnökhelyettese betérjesztette az elmúlt év zárszámadását. elmondotta, hogy egy év alatt több, mint ötven utcában építettek járdát, több mint 300 utcai lámpatestet szereltek fel, az új lakótelepeken parkokat alakítottak ki. több mint ötmillió forintos költséggel megépült a földgázbontó és fogadó állomás, öt autóbusszal bővült a gépkocsipark, csaknem tízmillió forintot költöttek a diósgyőri kettősvágányu villamos továbbépítésére, két óvodát és egy bölcsődét építettek.

fazekas László beszámolójában értékelte a kerületekben végzett társadalmi munkát, s megállapította, hogy tavaly a legeredményesebben a 3. kerület lakói dolgoztak; az egy főre jutó társadalmi munka értéke meghaladja a 80 forintot. javaslatára a legjobb társadalmi munkát végzett kerület részére a városi tanács által alapított százezer forintos jutalmat a tanácsülés a 3. kerületnek ítélte oda. a kerület ezt az összeget újabb járdák és parkok létesítésére, a kommunális igények kielégítésére használja fel. /mti/

--

bb 41. súlyos baleset érte az ittas motorkerékpárost

vid fm/sze szb fm

1962. augusztus 13.

súlyos baleset érte hokk József Gyulatanayai lakost, aki ittas állapotban, jogositvány nélkül, a megnegedettnél nagyobb sebességgel hajtott motorkerékpárjával. a kótaj és buj közötti utvonalon elütötte a járdaszegély mellett haladó Czomba János 24 éves buji lakost, aki könnyebben megsérült. hokk József koponyaalapi sérüléssel szállították a nyíregyházi kórházba. /mti/

--

15.25/szb 15.45 ✓

-26-

Me

bb 42. véget ért a fóti nemzetközi vöröskeresztes táborozás

k hi/hmé szb sr

1962. augusztus 13.

véget ért a fóti nemzetközi ifjúsági vöröskeresztes táborozás. a táborozáson részt vett külföldi és magyar vöröskeresztes uttorok vasárnap és hétfőn valamennyien hazautaztak. /mti/

--

bb 43. a vosztok 3. hat pályaeleme szabta meg a vosztok 4. indításának körülményeit - pszichológiai módszerek az űrunalom elhárítására

t hbj/-sl/sze szb vg

1962. augusztus 13.

a vosztok 3. és a vosztok 4. utját változatlan érdeklődéssel kíséri a közvélemény, a részletkérdések is egyre inkább foglalkoztatják az embereket. sokan érdeklődnek az űrutazás égimechanikai, orvosi és technikai problémái iránt. a leggyakrabban felmerülő kérdéseket a mtesz asztronautikai szakosztályának tagjai hétfői sajtótájékoztatóikon a következőkben világították meg:

- a két vosztok-űrjárat útja rendkívül nagy hősiességet követel az űrjáratosoktól és igen nagy felkészültséget a tudósoktól, - hangzik a tájékoztatás. a vosztok 4. indításának körülményeit a vosztok 3. pályája határozta meg, ehhez kellett igazodnia az indítás pillanatának, a vosztok 4. irányának, sebességének, amit a legpontosabban kellett kiszámítani. Popovics űrjáratjának utját lényegében a vosztok 3. hat pályaeleme szabta meg. a tudósoknak pontosan ismerniük kellett, hogy a vosztok 3. milyen messze halad el földközelségben és földtávolban, mekkora a hajlásszöge, mely ponton metszi az egyenlítőt, hol közelíti meg legjobban a földet és mely időpontban halad át a földhöz legközelebb.

az „iker”-űrjárat égi randevuja nagy technikai felkészültséget követel, nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy az űrjárat sebességét - ellentétben a repülőgépekkel - gyorsítással vagy lassítással nem lehet szabályozni, mert az a pálya eltorzulásával jár. az „égi randevut”, csak a tökéletes indítás és a pálya helyes meghatározása biztosíthatja.

- a vosztok 3. és a vosztok 4. nagyszerűsége elsősorban az irányítástechnika tökéletességének az eredménye. két űrjáratnak azonos pályára juttatása összehasonlíthatatlanul nagyobb pontosságot követel, mint például az interkontinentális rakéták célbajuttatása, mert hasonlítottal élve, a vosztok-űrjárat úgy viszonyul az interkontinentális rakétához, mint a legfinomabb kronométer a vekker-órához.

/folyt.köv/

15.58/szb

16.40 ✓

-27-

Me

bb 43. /a vosztok 3... 1. folyt./- szb

az űrhajózás számos új fogalommal is megismerteti a közvéleményt, ilyen például az űr-unalom, amelyhez hasonlót a földi körülmények között még soha senki nem észlelt. az űrhajón utazó emberre nyomasztóan hathat az a körülmény, hogy a földtől több száz kilométerre van, ami elvonja figyelmét az egyedüllétől, s így nyomzó érzése szinte teljesen megszűnik. a vosztok 3. és a vosztok 4. esetében a veszélyeztetettség érzését csökkentik az is, hogy a két űrhajó viszonylag közel halad egymáshoz és rádiókapcsolatot tartanak fenn egymással. kétségtelenül nagy biztonságérzetet jelent számukra az a tudat is, hogy hozzávetőlegesen tízezerfőnyi ugynevezett biztosítócsapat működik közre, őrködik a biztonságos utazáson és a leszállás tökéletes lebonyolításán. bizonyára már szolgálatrakészen áll több száz helikopter és terepjáró autó is, amelyek a leszálláskor gondoskodnak a nagy utat tökéletes befejezéséről. /mti/ Kilométeres távolságra esetleg napokig teljesen egyedül tar-

bb 45. magyar szövetkezeti küldöttség utazott finnországba

i kz vm

1962. augusztus 13.

szirmai jenkének, a szövetkezetek országos szövetsége elnökének vezetésével vasárnap négytagú magyar szövetkezeti küldöttség utazott finnországba. a magyar delegáció a finn szövetkezeti mozgalom tevékenységét tanulmányozza. /mti/

bb 46. budapestre érkezett a finn parlament elnöke

t ms/hné. vm sr

1962. augusztus 13.

kauno kleemola, a finn nemzetgyűlés elnöke, római sándornak, az országgyűlés elnökének meghívására kéthetes magyarországi tartózkodásra hétfőn feleségével együtt budapestre érkezett. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren római sándor, az országgyűlés elnöke és felesége, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. pesta lászló, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, beck istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője és a közlekedés-és postaügyi minisztérium képviselője fogadta. ott volt a fogadtatáson toivo h. heikkilä, budapesti finn nagykövet és felesége. /mti/

16.40/gy 17.33

- 28 -

bb. 44. vidéken is nagy figyelemmel kísérik az űrhajókról érkező jelentéseket

ö vid te/gy/ki

1962. augusztus 13.

az ország minden részében nagy figyelemmel kísérik az űrhajókról érkező híreket. a legtöbb üzem és strand, valamint a községek hangos híradóinak legtöbbször azonnal továbbítja a rádió érkező jelentéseket. a vidéki lapok, rádiók és az mti szerkesztőségek telefonjain szinte percenként jelentkeznek az érdeklődők, hogy újabb részleteket tudjanak meg az űrhajókról és az űrutasokról. a legújabb űrhajósok fényképeit sok faluujszágon helyezték el. a lenin kohászati művek dolgozóinak hétfőn a korareggeli órákban röpgyűléseken köszöntötték az űrhajósokat. a felszólalók többsége elmondta, hogy a vosztok-3. indítását már régóta várták, az igazi meglepetést tehát az okozta, amikor vasárnap megtudták, hogy a vosztok-4. is megkezdte keringését a föld körül. nagy örömmel fogadták a szovjetunió világgraszoló űrhajós sikereiről szóló jelentéseket a wilhelm pieck vagon- és gépgyár dolgozóinak is. a hangos híradó ebben az üzemben is állandóan közvetíti a legfrissebb híreket. az üzemi pártbizottság hétfőn üdvözlőtáviratot küldött a szovjet-magyar baráti társaság moszkvai központjának. a táviratban a gyár dolgozóinak jókívánságait tolmácsolják a bátor űrhajósoknak, a tudósoknak, a szovjetunió kommunista pártjának és az egész szovjet népnek. üdvözlő táviratot küldtek több más gyári üzem dolgozóinak is.

vasárnap a magyarországon tanuló kubai fiatalok csoportja érkezett a hanság lecsapolásán dolgozó fiatalok táborába. ők vitték az első hírt a táborba a vosztok-4. űrhajóról és annak bátor pilótájáról. a magyar és a kubai fiatalok óriási lelkesedéssel ünnepelték a szovjet nép újabb sikerét és örömmel műsort is rögtönöztek. a kubai fiatalok zenekart alakítottak és szólótáncot jártak. amikor az első ujságok megérkeztek a táborba, a fiatalok kivágták a két szovjet űrhajós képeit és azokkal diszitették fel sátraikat. /mti/

bb. 47. a második interpress fotókiállítást

gy/la

1962. augusztus 13.

péntekig, augusztus 17-ig meghosszabbították. a kiállítás naponta 9-től 19 óráig tekinthető meg. /mti/

16.50/gy 17.33

- 29 -

bb 48. Látható-e szabad szemmel a vosztok 3. és a vosztok 4.?
- az mhs központi rádióklub hg-5 kbp hívójelű állomása hétfőn fogta nyikolajev hangját

i nbj/te vm vg . 1962. augusztus 13.

nyiregyházáról, de a fővárosból is érkeztek olyan hírek, hogy szabad szemmel látták a vosztok 3. és a vosztok 4. átvonulását az égbolton. ezzel kapcsolatban az mti munkatársának kérdésére almár iván csillagász a következőket mondotta:

- elvileg lehetséges ez, gyakorlatilag azonban nehéz lenne megállapítani, hogy az égbolton látott objektum valóban az ikerűrhajók egyike lett volna. jelenleg ugyanis mintegy 10 mesterséges égitest van az űrben, amelyeknek fényét a reggeli és az esti órákban szabad szemmel is észlelni lehet. ahhoz, hogy pontosan megállapítsuk, vajon a vosztok 3. vagy a vosztok 4. űrhajót észleljük-e szabad szemmel, ismernünk kell pályájuk adatait. optikai megfigyelések tudunkkal még egyelőre nem voltak, mert a rádióösszeköttetés tökéletesen elegendő - mondotta almár iván.

egyébként a jó rádióösszeköttetésre jellemző, hogy a jelzéseket viszonylag kisebb teljesítményű berendezésekkel budapesten is lehet észlelni. a magyar honvédelmi sportszövetség központi rádióklubjának hg-5 kbp hívójelű állomása az állomás vezetőjének tájékoztatása szerint hétfőn délután felfogta nyikolajevnek a vosztok 3-ról érkezett hangját./mti/

- . -

bb 49. disztáviratban köszöntötte miskolc város tanácsulése a világűrben keringő két szovjet pilótát

i vid vm ki . 1962. augusztus 13.

miskolc város tanácsa hétfőn tartott üléséről disztáviratban köszöntötte a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottságát, a szovjet kormányt, valamint a világűrben keringő vosztok 3 és vosztok 4 űrhajók pilótáit. a táviratban további sikereket kívánnak a világűr békés meghódításához, a szovjet tudomány diadalához./mti/

- . -

17.- 17 111

- 30 -

Ma

bb. 50. az űrhajósok nevét vette fel a szolnoki járműjavító két szocialista brigádja

vid te/gy/ki 1962. augusztus 13.

hétfőn reggel a szolnoki járműjavítóban az egyes osztályokon megszervezték a figyelőszolgálatot, amely rendszeresen közli a rádió legújabb híradásait az űrhajósokról. a déli órákban több szocialista brigád röpgyűléseken ünnepelte a szovjet tudomány újabb diadalát. a személykocsi osztályon dolgozó zsák istván 11 tagú brigádja nyikolajev, lendvai istván 10 tagú brigádja pedig popovics nevét vette fel./mti/

.-.

bb. 51. megalakult a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége székesfehérvári intézőbizottsága

vid tr/gy/hk 1962. augusztus 13.

fejér megyében többezerre becsülhető a műszaki, gazdasági, agrár- és természettudományokkal foglalkozó értelmiségiek száma. ezek a szakemberek most megalakították a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége székesfehérvári intézőbizottságát. a hétfői alakuló gyűlésen papp istván, a villamossági-televízió és rádiókészülékek gyárának vezérigazgatója mondott megnyitó-beszédet a műszaki értelmiség szerepéről. ezután ismertették az előkészítő bizottság határozati javaslatát, amely megjelöli a mtesz székesfehérvári intézőbizottsága létrehozásának célját és feladatait. végül megválasztották az intéző-bizottság vezetőségét./mti/

.-.

bb. 54. a szot elnökségének üdvözlő távirata a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elnökségéhez

k v/gk/gy/sr 1962. augusztus 13.

a szot elnöksége a vosztok-3. és a vosztok-4. fellövése alkalmából táviratot küldött a szovjet szakszervezetek központi tanácsa elnökének, v.v. grisinnek moszkvába.

„a magyar szervezett dolgozók nevében - mondja többek között a távirat - forró testvéri üdvözlőt küldjük a szovjet dolgozóknak, mérnököknek, tudósoknak - a vosztok-3. és vosztok-4. megalakotóinak - és a két űrpilótának, a.g. nyikolajev őrnagynak és p. r. popovics alezredesnek. további nagy sikereket, eredményeket kívánunk a szovjet népnek a világűr békés célokat szolgáló meghódításához és kívánjuk a két űrpilótának, hogy sikeresen teljesítsék a reájuk bízott feladatokat.

fülnket

brutyó jános főtitkár.,,

/mti/

.-.

17.50/gy 15 02

- 31 -

Ma

bb 53. fordulat előtt az időjárás: hétfőn hazánkban 33-34 fokos volt a hőség - észak-európa fölé sarki hideg érkezett - az ország nyugati és északi megyéiben zivatarok lesznek

i cs/hmé vm ká

1962. augusztus 13.

az augusztus kitett a nyár „becsületéért„: az első 13 napjából csak három maradt valamivel 30 fok alatt, s általában 32-33 fokos tikkasztó hőséget hozott az országra. ezt nemcsak a csapadékhiányt sinylő mezőgazdasági növények sokallják, a közönség többsége is vallja: már a „jóból is megárt a sok„, mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, vasárnap a nyugati határvidék kivételével szinte mindenütt 32 fokig emelkedett a hőmérő higánya, budapesten 32.6, székesfehérvárott és nagykovácskúton 33 fokot mértek. hétfőn további 1 fokkal melegedett az idő: a 32-33 fok már 14 órakor általánossá vált és a délutáni órákban több vidéken 34 fokig fokozódott a hőség. a balaton vize „csupán„ 25 fokos, 2 fokkal maradt az augusztus 7-i 27 fokos rekordszint alatt.

a nagy hőség ellenére már a közeledő ősz üzenet a hosszabbodó éjszakákkal. ugyancsak a kánikula hamarosan bekövetkező törésére utal az, hogy európa légterében nagy hőmérsékleti különbségek alakultak ki. a legutóbbi jelentések szerint a skandinávia felett kialakult ciklonrendszer hideg légtömegeket „szív le„, a sarkvidékről és áramoltat tovább a kontinens fölé. hétfőn hajnalban londonból kilenc, az ország északi vidékeiről 5, skócia és írország partjairól plusz 1, plusz 3 fokot jelentettek. izland északi vidékein fagypontra hűlt le a levegő. az északi, észak-európai országokban a nappali hőmérséklet sem emelkedett 15-17 fok fölé. az óriási hőmérsékleti szintkülönbség megteremtette a zivatarok képződésének feltételeit. hétfőn már hazánkban is többfelé megindult a felhőképződés, zivatart azonban sehonnan nem jelentettek. valószínűnek látszik, hogy kedden az ország nyugati és északi vidékein - budapesten is - lesznek már kisebb zivatarok, a hőség azonban még lenyegesen nem csökken. remény van azonban arra, hogy néhány napon belül fordulat következik be az időjárásban: a kánikula kissé megszeli, s a hetek óta szomjazó mezők üdítő esőt kapnak./mti/

- . -

18.00 Lm 18.10

- 32 -

M

bb. 52. a szülők gondatlanságának a gyermek adja meg az árát - az ittas vezető balesetet okozott

i v/gk/gy/sr

1962. augusztus 13.

a gondatlan, szabálytalan közlekedés újabb baleseteket okozott a fővárosban. az üllői ut és az ecseri ut kereszteződésében karazzi ferenc 58 éves lakatos a tilos jelzésnél haladt át az uton és egy arra haladó motorkerékpár elütötte. a szerencsétlen embert súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

a gyömrői ut és a vasgyár utca torkolatában a köztisztasági hivatal egyik tehergépkocsivezetője ittasan vezette járművét, s hirtelen az uttest baloldalára hajtott és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár utasa, nagy imre segédmunkás, könnyebb sérüléseket szenvedett. az összeütközésnél anyagi kár is keletkezett.

seres miklós két éves kisgyermekét a szülei őrizetlenségül hagyták. a kisfiu a tomori-köz 3. számú ház előtt kiszaladt az uttestre és egy arra haladó motorkerékpár elütötte. a gyermek könnyebb sérülést szenvedett./mti/

..

bb. 56. időjárásjelentés

tr/gy/hk

1962. augusztus 13.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 13-án este:

a meleg idő tovább tart

várható időjárás kedd estig: továbbra is meleg idő. kedden délután a nyugati és északi megyékben néhány helyen zivatar. mérsékelt, a zivatarok idején megélénkülő délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 31-34 fok között. /mti/

..

bb. 55. a budapesti képviselő csoport ülése a parlamentben

t vt/gk/gy/sr

1962. augusztus 13.

a budapesti képviselőcsoport vida miklós elnökletével hétfőn délután a parlament gobelintermében ülést tartott. a képviselőket dr. pesta lászló, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese tájékoztatta a főváros kereskedelmi helyzetéről és néhány ezzel kapcsolatos problémáról. /folyt. köv./

18.50/gy

- 33 -

2hc

bb. 55. / a budapesti képviselő csoport... folyt./ gy

többek között elmondotta, hogy tíz év alatt hatalmasat fejlődött a szocialista kereskedelem, azonban munkájában akad még javítani való. budapesten is állandóan bővül a kereskedelmi hálózat. a mult rendszerben elhanyagolt külső területeket is fokozatosan fejlesztik. az ott épülő boltok sok esetben már azonosak a belső kerületek korszerű, tetszetős boltjaival.

a továbbiakban elmondotta, hogy az elmúlt fél évben az alapvető élelmiszerellátás jó volt. megemlítette, hogy a kereskedelemnek ma már 19 budapesti termelészövetkezettel van kapcsolata. ezek négyezer katasztrális holdon termelnek zöldséget. a kereskedelem tovább igyekszik könnyíteni a háziasszonyok munkáját az ugynevezett konyha félkész áruk forgalomba hozatalával. ma már 115 helyen értékesítik ezeket. a mult évben 200 vagon előre csomagolt zöldségfélét hozott forgalomba a kereskedelem, ebben az évben ezt 300 vagonra emelik. ■

ezt követően dr. pesta lászló arról beszélt, hogy a vendég-látó iparban tovább növekedett a közétkeztetés szerepe. ezt bizonyítja, hogy amíg tavaly fél év alatt négymillió adag ebédet és 450 000 adag vacsorát hoztak forgalomba, ez év első felében több mint 4 700 000 adagot adtak el délben és 640 000 adagot este. előreléptünk a gyermekélelmezés terén is. az idén a 16. és a 20. kerületben épült új konyha, ezzel a fővárosban csaknem 80 000 gyermek ellátása valósítható meg.

a tájékoztatóhoz több képviselő szólt hozzá.
/mti/

19.30/gy

10.5

- 34 -

bb 57. a moszkvai televízió

la vm

1962. augusztus '13,

augusztus 14-én, kedden délelőtt magyar idő szerint 9.30 órakor közvetítést ad nyikolajev és popovics ürrepülők utjáról. a magyar televízió megkísérli a moszkvai közvetítés átvételét./mti/

- . -

v é g e

21.05

- 35 -

ME

M.T.I.

Alapja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 5-7. Telefon: 100-100, 300-100

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1962. augusztus 14.

bb. 1. megjelenik az olcsó könyvtár sorozat 400. kötete - nyolc esztendő alatt több mint 22 millió példány

i v/gk/gy/sr

1962. augusztus 14.

jubileumot ünnepel az olcsó könyvtár sorozat: megjelenik katona józsef bánk bán cí mű műve, amely a népszerű sorozat 400. kötete lesz. a művek példányszáma az új könyvvel meghaladja a 22 milliót.

a magyar könyvkiadás történetében példa nélkül álló vállalkozás 1954-ben indult. a sorozat nagyon gyorsan népszerűvé vált és az új olvasók százezres tömegeit nevelte nemesebb igényekre, ismertette meg velük a magyar és a világirodalom maradandó értékű, haladó szellemű irodalmi alkotásait. az első kötetek 30 000-es példányszáma az elmúlt nyolc esztendő alatt száz-
ezres példányú kiadványok születtek és keltek el - például tolsztoj, maupassant, mark twain, zola, arany jános, jókai mór, mikszáth kálmán, móríc zsigmond és több mai magyar író alkotásából.

az évforduló alkalmából a szépirodalmi könyvkiadó - a sorozat vásárlóinak kívánságára - megjelenteti az eddig kiadott kötetek teljes jegyzékét, s ugyanakkor közli, melyek azok a művek, amelyeket még az idén és a jövő esztendőben kiadnak.

a sorozatban - a 400. kötet után - továbbra is értékes művek látnak napvilágot. még ez év végéig kiadják defoe: moll flanders, nagy lajos: razzia, maupassant: a rondoli lányok, maltz: simon mckeever utazása, jókai mór: gazdag szegények, swift: gulliver utazásai, széchenyi zsigmond: afrikai tábornokok, zola: a zöld szörnyeteg, thomas mann: mario és a varázsló és balzac a nucingen ház című művét.

1963-ban az olcsó könyvtár sorozatban előreláthatólag 50 kötet jelenik meg. az olvasók bizonyára örömmel fogadják majd homéros odisszeáját, szimonov élők és holtak című regényét, bates: biborsivatag című művét, brech: a háromgarasos regény, scott: talizmán, zola: hölgyek öröme című könyvét és a magyar klasszikusok - jókai mór, kaffka margit, kosztolányi dezső, móra ferenc, móríc zsigmond, mikszáth kálmán - alkotásait, s a többi népszerű irodalmi művet./mti/

mo